

TURUN HALLINTO-OIKEUDELLE**VASTAUS ASIASSA DNRO 1973/03.04.04.10/2024****VASTAUKSEN ANTAJA**

Eurajoen kunta

jäljempänä ”Kunta”

SIAMIES JA YHTEYSTIEDOT

Varatuomari Markku Asmala
Lakitoimisto Asmala / Melpia Oy
Eteläranta 8 C, 28100 PORI
markku.asmala@gmail.com
p. 044 7336 337

VALITTAJAT

1. Kuivalahden Nuorisoseura r.y. ja
2. Eurajoen Kuivalahden vapaaehtoinen Palokunta r.y.

jäljempänä yhteisesti ”Valittajat”

SIAMIEHET JA YHTEYSTIEDOT

Asianajaja, varatuomari Jussi-Pekka Jutila ja
OTM, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja Matias Liespuu
Lexia Asianajotoimisto Oy
Henrikinkatu 9, 20500 TURKU
jussi-pekka.jutila@lexia.fi ja matias.liespuu@lexia.fi
p. 040 483 8582 (Jutila) ja 044 2775 221 (Liespuu)

VALITUKSEN KOHDE

Eurajoen kunnan kunnanvaltuuston 11.11.2024 pöytäkirjan 59 §:n kohdalla Kunnan kouluverkkoselvitystä ja Rikantilan, Sydänmaan, Kuivalahden ja Linnamaan koulujen lakkauttamista koskeva päätös.

1

VASTAUSVAATIMUKSET

Kunta vaatii, että hallinto-oikeus

1. hylkää valituksen kokonaisuudessaan sekä
2. velvoittaa valittajat yhteisvastuullisesti korvaamaan Kunnan oikeudenkäyntikulut asiassa (alv 0 %) laillisine korkoineen.

2

PERUSTELUT**1 Yleistä**

3. Kunta ei ole päätöksenteossaan menetellyt virheellisesti tai lainvastaisesti.
4. Kunnanvaltuuston valituksen kohteena oleva päätös on tehty oikeassa järjestyksessä, se on riittävästi perusteltu, sitä edeltävä valmistelu on ollut riittävää ja asiaan osallisille on varattu riittävästi vaikutusmahdollisuuksia.
5. Käsitellyn asian (kouluverkkosuunnitelma) valmistelu on aloitettu keväällä 2024.
6. Kunnanhallitus päätti 4.6.2024 kouluverkkosuunnitelman käynnistämisestä ja aikataulusta, kuten valituksessa on esitetty.
7. Muutkin valituksen kohdissa 4.–9. esitetyt käsittelypäivämäärät pitävät paikkansa.
8. Hallinto-oikeuden tiedossa on sovellettava lainsäädäntö, joten sitä ei ole tarpeen tarkemmin tässä luetteloida.
9. Kunta on noudattanut päätöksenteossaan ja sitä edeltävässä valmistelussa valituksen kohdissa 10.–18. esitetyjä lainkohtia sekä muuta asian käsittelyssä noudatettavaa normistoa.

2 Väite siitä, että päätöstä ei ole perusteltu ja se on epäselvä

10. Kunnanvaltuuston 11.11.2024 §:n 59 kohdalla tekemä koulujen lakautuspäätös on sisällöltään yksiselitteinen.
11. Päätöksen mukaan Rikantilan, Sydänmaan, Kuivalahden ja Linna-
maan koulut lopetetaan päätöksessä mainittuina ajankohtina, Rikantilan koulu 31.12.2024 ja muut koulut 31.7.2026.
12. Päätöksellä ei hyväksytty kouluverkkosuunnitelmaa, jota ei esitetty hyväksyttäväksi myöskään päätösesityksessä.
13. Kouluverkkosuunnitelma oli osana kouluverkkopäätöksen käsittelyaineistoa, ei sinällään päätöksen kohteena.
14. Päätöstä on edeltänyt Kunnan sivistyslautakunnan kokouksessaan 15.10.2024 pöytäkirjan 94 §:n kohdalla tekemä esitys kunnanhallitukselle em. neljän koulun lopettamisesta.

15. Sivistyslautakunnan päätöksessä on kattavasti kuvattu päätösesityksen taustat, tehdyt selvitykset sekä vaikuttamismahdollisuuksien toteuttaminen.
16. Sivistyslautakunta päätti äänin 7-2 em. neljän koulun lopettamisesta äänestyksen koskiessa lopettamisen ajankohtaa, joka poikkesi esittelijän päätösehdotuksesta.
17. Sivistyslautakunta oli saanut omaa päätöstään varten tarpeelliset selvitykset ja tiedot eikä se pitänyt tarpeellisena lisäselvitysten hankkimista eikä myöskään asian lisävalmistelua.
18. Asia eteni sivistyslautakunnan ehdotuksena kunnanhallitukseen, joka käsiteli asiaa kokouksessaan 15.10.2024 pöytäkirjan §:ssä 175.
19. Kunnanhallitus on asiaa käsitellessään ollut tietoinen ja perustanut päätöksensä samaan aineistoon kuin sivistyslautakuntakin.
20. Kunnanhallitus ei ole pitänyt tarpeellisena lisäselvitysten hankkimista tai lisävalmistelua, vaikka siihen olisi kunnanhallituksella luonnollisesti oikeus.
21. Kunnanhallituksen päätösesitys kunnanvaltuustolle oli, että em. neljä koulua lopetetaan kouluverkkosuunnitelman toimenpideehdotuksen mukaisesti päätökseen kirjattuina ajankohtina.
22. Kunnanhallituksella on kuntalain 53.1 §:n nojalla velvollisuus valmistella valtuustossa käsiteltävät asiat.
23. Kunnanhallituksella on oikeus, kuten kunnanvaltuustollakin, oikeus itsenäisen harkintavallan puitteissa päättää, pitääkö se omaa päätöstään varten saamaansa valmistelua riittävänä.
24. Kumpikin päätöksentekoeelin on pitänyt saamaansa selvitystä päätöksentekoaan varten riittävänä.
25. Kunnanvaltuusto käsitteli asian ja teki siinä valituksen kohteena olevan päätöksen 11.11.2024.
26. Tämä päätös on perustunut samoihin seikkoihin ja selvityksiin kuin sivistyslautakunnan ja kunnanhallituksen päätöksetkin.
27. Kunnanvaltuuston pöytäkirja sisältää myös sivistyslautakunnan ja kunnanhallituksen em. päätösten päätösehdotukset ja päätökset.
28. Valituksessa viitatussa KHO:n ratkaisussa 1408/2016 on todettu mm. että

hallintolain mukainen päätöksen perusteleminen edellyttää kunnallisen toimielimen päätöksen osalta lähtökohtaisesti sitä, että päätöksen perustelut ilmoitetaan päätöspöytäkirjassa. Päätösten perustelut esitetään yleensä pöytäkirjan selostusosassa. Ensin mainittuun lähtökohtaan nähden valtuuston päätös on niukasti perusteltu. Kun kuitenkin huomioidaan, että päätöksen perusteita on laajemmin selostettu päätöksen oheismateriaalissa ja se, ettei suoraan koulujen lakkauttamista koskevaa sääntelyä ole, ei päätöstä voida niukkojen perusteluidensa vuoksi pitää lainvastaisena.

29. Kuten edellä on todettu, on Kunnan kouluverkkosuunnitelmassa, joka on siis ollut eri elinten päätöksenteossa mukana, kattavasti kuvattu perusopetuksen järjestäminen ja sitä koskevat toimenpide-ehdotukset sekä vaikuttamismahdollisuudet haastatteluineen ja muine tapoineen esittää näkemyksiä kouluverkkoa koskevista seikoista.
30. Kunnalla on perusopetuslain (628/1998) 6.1 §:n nojalla velvollisuus järjestää oppilaan opetuspaikka kunnassa lainkohdassa mainituin edellytyksin.
31. Kunnalla on siten oikeus harkita, ylläpitääkö se esimerkiksi tiheää kouluverkkoa perusopetuksen antamiseksi vai järjestääkö se opetuksen antamisen tapahtuvaksi harvemmissa toimintayksiköissä koulu-kuljetusjärjestelyjen avulla.
32. Tätä harkintaa ja oikeutta Kunta on päätöksessään käyttänyt.
33. Päätöksessä ei ole oikeudellista virhettä.
34. Päätöksessä Kunta on käyttänyt sille kuuluvaa harkintaa luodakseen kaikille perusopetusta saaville oppilaille tasavertaiset ja laadukkaat opetuspalvelut.
35. Kunnan päätös täyttää siten hallintolain 45 §:ssä mainitut vaatimukset, joten päätöstä ei voida pitää valituksessa esitetyin tavoin perustelemattomana tai epäselvänä.

3. Väite kouluverkkoselvityksen puutteellisuudesta

36. Valituksessa on laajasti arvosteltu kouluverkkoselvitystä ilman, että mitään konkreettisia virheellisyyksiä on esitetty.
37. Kunnan velvollisuutena on järjestää perusopetus asianmukaisesti, kuten Kunta on tehnytkin.
38. Kouluverkkoselvityksessä on laajasti Kunnan kouluverkon nykytilaa, oppilasmääriä ja taloutta¹.
39. Kouluverkkosuunnitelmassa on myös toimintaesitykset², käsitelty oppilaskuljetukset³ sekä esitetty vaikutusmahdollisuudet osallistumisen ja kuulemisen avulla⁴.
40. Lapsivaikutusten arviointia varten on mm. haastateltu sekä vanhempia että Kuivalahden, Linnamaan ja Sydänmaan koululaisia.
41. Lasten kuuleminen on kuvattu liitteenä 2 olevassa ”Lapsivaikutusten arviointi”-asiakirjassa yhteenvedossa 8.10.2024⁵.
42. Arvioinnissa on lisäksi otettu huomioon myös YK:n lapsen oikeuksia koskevan sopimuksen erityisesti asiakirjan sivulla 2 mainitut artiklat.

¹ kouluverkkosuunnitelman kohdat 1 ja 2 sekä 3-4

² kohta 5

³ kohta 6

⁴ kohta 7

⁵ Lapsivaikutusten arviointi kouluverkkosuunnitelma 8.10.2024, s.3

43. Kuivalahden, Linnamaan ja Sydänmaan oppilaiden kuulemisessa antamat näkemykset on arviointiasiakirjassa esitetty myös yhteenvedonomaaisesti.
44. Kunta on siis huolehtinut myös kattavasti ja laajasti lasten näkemysten selvittämisestä päätöksenteon pohjaksi.
45. Sivistysjohtaja Vesa-Pekka Leino ei ole millään tavalla ollut esteellinen osallistumaan kouluverkkosuunnitelman valmisteluun ja/tai siihen liittyvien taustaselvitysten tekemiseen.
46. Hänellä on siihen virka-asemansa perusteella suorastaan velvollisuus, eikä hän ole osallistunut päätöksen tekoon. Kunta ei siis ole asian valmistelussa toiminut tältäkään osin virheellisesti.
47. Arvioitaessa valmistelun riittävyttä on otettava huomioon, että kunnilla on oikeus päättää itsenäisesti perusopetuksensa järjestämisestä perusopetuslain 2 luvun mukaisesti.
48. Eurajoen kunta on täyttänyt tämän velvollisuuden aiemmin sekä myös nykyisessä tilanteessa.
49. Kouluverkkosuunnitelma, joka on ollut yhtenä tausta-aineistona asian valmistelussa ja päätöksenteossa, on sisällöltään ja myös toimintaesityksiltään perusteltu, minkä lisäksi tehdyt esitykset täyttävät perusopetuksen järjestämiselle asetettavat vaatimukset kaikilta osin.
50. Kunnan sivistystoimi, jolle kuuluu mm. perusopetuksen järjestämisestä ja sen valvonnasta huolehtiminen, on perillä perusopetukseen liittyvistä eri seikoista.
51. Tästä seuraa, että kouluverkkosuunnitelman laatimiselle sekä vaikuttamismahdollisuuksille varattu aika on ollut täysin riittävä.
52. Kuten edellä on todettu, sivistyslautakunnalla, kunnanhallituksella ja kunnanvaltuustolla oli tekemään päätöksiä koskevat riittävät tiedot ilman lisäselvityksiä tai -valmistelua.
53. Kouluverkkosuunnitelman sisältö tai sen laatiminen ei sisällä mitään sellaisia virheitä tai puutteita, joiden nojalla se osana asian valmistelua olisi hallintolain (434/2003) 31 §:n tarkoittamalla tavalla puutteellinen.

4. Väite vaikutusmahdollisuuksien riittämättömyydestä

54. Kunta on huolehtinut kuntalaisten kuulemisesta ja vaikuttamismahdollisuuksien antamisesta asianmukaisesti.
55. Lainsäädännössä ei ole määräyksiä esim. kuulemiseen varattavasta ajasta.
56. Kuntalaisilla ja muilla tahoilla on ollut riittävä aika esittää tai antaa näkemyksenä kouluverkkoasiasta.

57. Osoituksena tästä on, että 17.9.2024 Eurajoen kunnanvirastolla klo 18 pidettyyn avoimeen kuulemistilaisuuteen osallistui 16 henkeä.⁶
58. Sivistyslautakunta päätti teettää 18.9.2024 pidetyssä kokouksessa Sydänmaan, Kuivalahden ja Linnamaan koulun oppilaille kyselyn oppilaiden tulevista kouluista ym⁷.
59. Kysely toteutettiin Webropol- verkkokyselynä 23.-27.9.2024.
60. Vastauksia tuli yhteensä 34 kpl.
61. Kuntalaisille on lisäksi ollut mahdollisuus antaa kirjallisia vastineita asiaan aikavälillä 18.9.-1.10.2024.
62. Määräaikana toimitetut vastineet on kirjattu kunnan Dynasty-asianhallintajärjestelmään. Internetissä julkaistujen vastineiden osalta niistä piti poistaa henkilötiedot ja tämän käsittelyn yhteydessä yksi vastine jäi julkaisematta internetissä.
63. Dynastiyn kirjatut vastineet näkyvät luottamushenkilöiden Cloud-Meeting - sähköisessä asianhallintajärjestelmässä, missä kaikki vastineet ovat olleet näkyvissä koko päätöksentekoprosessin ajan.
64. Näin ollen sivistyslautakunnan, kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston jäsenet ovat saaneet kaikki vastineet nähtäväkseen päätöksentekoa varten.
65. Vastauksia tuli yhteensä 27 kpl. Vastaukset olivat sivistyslautakunnan 8.10.2024 pidetyn kokouksen esityslistan liiteaineistona.
66. Eri tilaisuuksissa ja eri tavoin annetut lukuisat kannanotot osoittavat jo itsessään, että kuntalaisilla on ollut sekä eri palautemahdollisuuksien määrän että palautteelle varatun ajan puitteissa riittävät vaikutusmahdollisuudet koulujen lakkauttamisasiassa.
67. Selvää on, että mikäli vaikuttamismahdollisuuksia ei olisi tarjottu riittävästi, olisivat sekä sivistyslautakunta että kunnanhallitus ja -valtuusto reagoineet asiaan.
68. Yhtä selvää on, että annettu palaute ja ehdotukset on käyty läpi ennen ao. elimien päätöskäsittelyä.
69. KHO on ratkaisussaan 2890/2018 ottanut kantaa mm. päätöksentekoa koskevien vaikuttamismahdollisuuksien laajuuteen.
70. Kun Kunnan varaamia vaikuttamismahdollisuuksia ja -keinoja verrataan em. ratkaisussa esitettyihin periaatteisiin, on todettava Kunnan toimineen asiassa virheettömästi myös vaikuttamismahdollisuuksia arvioitaessa.

5. Muuta

71. Kunta noudattaa toiminnassaan Unicefin Lapsiystävällinen kunta-toimintamallia.
72. Siihen liittyen ovat kunnan edustajat käyneet 1.10.2024 arviointikeskustelun Unicefin Lapsiystävällinen kunta- organisaation kanssa

⁶ sivistyslautakunnan pöytäkirja 8.10.2024 §94, s. 2

⁷ em. pöytäkirja, s. 3

kouluverkkosuunnitelmasta. Tältäkin osin on asian valmistelu ollut täysin asianmukaista.

- 73.** Kaikki Kunnalle eri muodoissa ja tilanteissa annettu palaute on otettu vastaan.
- 74.** Kunta ei tietenkään ole vastuussa siitä, jos meilin lähettäjä on lähettänyt meilin virheellisellä osoitteella.
- 75.** Valittajien oikeudenkäyntikuluvaatimus on perusteeton, joten yhdistykset on veloitettava korvaamaan Kunnan oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa täysimääräisesti.

Eurajoella, 11. maaliskuuta 2025

Markku Asmala
varatuomari, Pori
Eurajoen kunnan asiamiehenä

Liitteet

- 1. kunnanvaltuuston päätös 11.11.2024, mikä sisältää myös sivistysautokunnan päätöksen 8.10.2024 § 94 ja kunnanhallituksen päätöksen 15.10.2024 §175
- 2. Lapsivaikutusten arviointi kouluverkkosuunnitelmaa varten 8.10.2024